

S T A T U T

POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO W BRZMIENIU PRZYJĘTYM NA WALNYM ZGROMADZENIU W WARSZAWIE W DNIU 21.X.1956 R.

(zatwierdzony przez Prezydium Rady Narodowej w m. st. Warszawie 14.III.1957
Nr Sp A/5 a. IV—3/3/57)

I. Nazwa, siedziba, teren działalności i pieczęć Towarzystwa.

- § 1. Stowarzyszenie nosi nazwę: „Polskie Towarzystwo Historyczne“, zwane w dalszych paragrafach niniejszego statutu: Towarzystwo.
- § 2. Towarzystwo jest osobą prawną; może posiadać, nabywać i zbywać wszelkiego rodzaju majątek ruchomy i nieruchomy, zawierać wszelkiego rodzaju umowy, zaciągać zobowiązania; może również posiadać kapitały i fundusze i nimi obracać.
- § 3. Siedzibą Towarzystwa jest Warszawa, a terenem działalności Polska Rzeczpospolita Ludowa.
- § 4. Na obszarze swojej działalności Towarzystwo tworzy oddziały, z których każdy posiada określony terytorialny zasięg działania.
- § 5. Towarzystwo posługuje się okrągłą pieczęcią z napisami: „Polskie Towarzystwo Historyczne. Zarząd Główny“, lub: „Polskie Towarzystwo Historyczne“ i nazwa Oddziału.

II. Zadania i środki działania Towarzystwa.

- § 6. Zadaniem Towarzystwa jest pogłębianie wiedzy historycznej i upowszechnianie w społeczeństwie jej osiągnięć.
- § 7. Dla spełnienia swych zadań Towarzystwo stosuje następujące środki działania:
  - a) doskonalenie i pogłębianie znajomości materializmu historycznego i dialektycznego jako naukowej metody badania,
  - b) pobudzanie i organizowanie badań nad historią zwłaszcza regionalną oraz upowszechnianie jej znajomości;
  - c) organizowanie i odbywanie posiedzeń, konferencji, zebrań naukowych oraz zjazdów historyków,
  - d) urządzenie samodzielnie lub łącznie z innymi organizacjami społecznymi i instytucjami odczytów publicznych, wystaw, pokazów i wycieczek, jak również podejmowanie innych prac mających na celu popularyzację nauk i zagadnień historycznych,
  - e) tworzenie kół terenowych, sekcji, komisji i stacji naukowych o zadaniach wchodzących w zakres zadania Towarzystwa,
  - f) wydawanie pism periodycznych poświęconych naukom historycznym oraz podejmowanie i popieranie innych wydawnictw naukowych z zakresu historii, zwłaszcza wydawnictw regionalnych i popularnonaukowych,

- g) współdziałanie z Polską Akademią Nauk, jej instytutami, zakładami itd., a w szczególności z jej Instytutem Historii, oraz z władzami państwowymi w sprawach badań naukowych, organizacji życia naukowego i organizacji szkolnictwa wszelkich stopni w zakresie historii, oraz we wszystkich innych sprawach objętych działalnością Towarzystwa,
- h) współpraca z pokrewnymi stowarzyszeniami i instytucjami naukowymi w kraju i za granicą.

III. Członkowie Towarzystwa.

§ 8. Towarzystwo składa się z członków:

- a) honorowych,
- b) zwyczajnych.

§ 9. Członkiem honorowym może być ten, kto na polu nauk historycznych lub około rozwoju Towarzystwa położył znaczne zasługi. Członków honorowych wybiera bez dyskusji Walne Zgromadzenie na wniosek Zarządu Głównego. Wolni są oni od płacenia składki rocznej. Posiadają wszelkie prawa członków zwyczajnych.

§ 10. Członkiem zwyczajnym może zostać każdy obywatel polski i każda instytucja, mająca swą siedzibę w Polsce, pragnący współdziałać w urzeczywistnianiu zadań Towarzystwa. Członka zwyczajnego przyjmuje zarząd oddziału na podstawie pisemnego zgłoszenia popartego przez dwóch członków zwyczajnych Towarzystwa. Członek zwyczajny, nie będący osobą fizyczną, wykonuje swe prawa członkowskie za pośrednictwem osoby do tego delegowanej.

§ 11. Członkowie zwyczajni Towarzystwa mają prawo:

- a) uczestniczenia w posiedzeniach, konferencjach, zjazdach i wszelkich innych przedsięwzięciach Towarzystwa i jego oddziałów z prawem zabierania głosu,
- b) czynnego i biernego prawa wyborczego do władz Towarzystwa,
- c) korzystania ze zbiorów i urządzeń Towarzystwa,
- d) otrzymywania czasopism i innych własnych wydawnictw Towarzystwa oraz „Kwartalnika Historycznego“ na warunkach ustalonych przez Zarząd Główny.

§ 12. Członkowie zwyczajni są obowiązani:

- a) udzielać czynnego i moralnego poparcia zadaniom Towarzystwa oraz dbać o jego rozwój i wypełniać czynności i funkcje organizacyjne zlecone przez władze Towarzystwa,
- b) stosować się do postanowień statutu, regulaminów, uchwał i zarządzeń władz Towarzystwa,
- c) wpłacać na ręce skarbnika oddziału składki roczne.

§ 13. Członkiem Towarzystwa przestaje być:

- a) kto zgłosi wystąpienie z Towarzystwa pismem skierowanym do zarządu oddziału, w którym jego przynależność do Towarzystwa jest zarejestrowana,
- b) kogo zarząd oddziału skreśli z listy członków za zaleganie ze składką przez dwa lata mimo dwukrotnego pisemnego upomnienia,
- c) kogo wykluczy z Towarzystwa Zarząd Główny na wniosek zarządu oddziału. Uchwała Zarządu Głównego w przedmiocie wykluczenia członka zapada przy obecności 2/3 liczby członków Zarządu Głównego większością 2/3 głosów obecnych na posiedzeniu. Od uchwały wykluczającej przysługuje odwołanie do Walnego Zgromadzenia,
- d) kto utraci prawa obywatelskie prawomocnym wyrokiem sądu.

We wszystkich przypadkach utraty członkostwa Towarzystwa przysługuje Towarzystwu prawo ściągnięcia od byłego członka składek zaległych oraz bieżących aż do końca roku budżetowego.

IV. Oddziały Towarzystwa.

§ 14. W miejscowości, w której zamieszkuje przynajmniej 20 członków Towarzystwa, Zarząd Główny powołać może do życia oddział Towarzystwa, określając równocześnie terytorialny zasięg działania.

Oddziały Towarzystwa w Warszawie i we Wrocławiu zachowują nazwy: Towarzystwo Miłośników Historii w Warszawie i Towarzystwo Miłośników Historii we Wrocławiu. To samo dotyczy może oddziałów, które powstaną przez przystąpienie do Towarzystwa innych istniejących stowarzyszeń.

§ 15. Oddziały Towarzystwa.

- a) urządzają regularne zebrania naukowe członków oraz organizują akcję odczytową i popularyzacyjną samodzielnie lub łącznie z innymi stowarzyszeniami społecznymi i instytucjami;
- b) organizują koła terenowe oraz sekcje specjalne;
- c) tworzą za uprzednią zgodą Zarządu Głównego zbory i pracownie naukowe, organizują wydawnictwa regionalne oraz podejmują wszelkie inne prace i przedsięwzięcia zmierzające do urzeczywistnienia zadań Towarzystwa w ramach niniejszego statutu;
- d) przedstawiają Walnemu Zgromadzeniu i Zarządowi Głównemu wnioski zmierzające do spełnienia zadań Towarzystwa i do podniesienia poziomu jego prac;
- e) przedstawiają Zarządowi Głównemu wnioski w sprawie wykluczenia członka z Towarzystwa;
- f) uchwalają w ramach niniejszego statutu i regulaminu ogólnego regulaminy czynności oddziału oraz regulaminy powoływanych w oddziale kół terenowych i sekcji specjalnych oraz przedstawiają regulaminy te Zarządowi Głównemu do zatwierdzenia;
- g) podejmują wszelkie inne prace i czynności zlecone im przez władze naczelne Towarzystwa w ramach niniejszego statutu;
- h) współpracują z lokalnymi władzami oraz instytucjami i stowarzyszeniami o pokrewnym charakterze, a także z innymi oddziałami Towarzystwa przy urzeczywistnianiu jego zadań;
- i) zarządzają funduszami i majątkiem uzyskanymi z wyraźnym przeznaczeniem dla oddziału, pod nadzorem Zarządu Głównego.

§ 16. Władzami oddziału są: Walne Zebranie członków Oddziału, Zarząd Oddziału i Komisja Rewizyjna Oddziału.

§ 17. Walne Zebranie zwyczajne Oddziału:

- a) rozpatruje sprawozdanie Zarządu Oddziału z działalności za rok ubiegły oraz sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i podejmuje uchwałę o absolutorium dla Zarządu Oddziału;
- b) podejmuje uchwały w przedmiocie wniosków przedkładanych przez Zarząd i przez członków Towarzystwa,
- c) dokonywa corocznie wyboru Zarządu Oddziału i Komisji Rewizyjnej,
- d) dokonywa co drugi rok wyboru delegatów na Walne Zgromadzenie Towarzystwa.

Walne Zebranie zwyczajne zwołuje Zarząd Oddziału co roku w pierwszym kwartale roku budżetowego, zawiadamiając członków o dacie, miejscu

i porządku dziennym, najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zebrania.

Walne Zebranie nadzwyczajne oddziału zwoływane jest przez Zarząd Oddziału z inicjatywy własnej, na żądanie co najmniej 7 członków oddziału lub na pisemne zlecenie Zarządu Głównego dla rozpatrzenia zgłoszonych Zarządowi Oddziału wniosków. Zwołanie następuje nie później jak w 2 tygodnie od daty uchwały Zarządu Oddziału lub otrzymania przezeń żądania, a na 7 dni przed terminem mającego się odbyć zebrania.

W Walnym Zebraniu biorą udział z głosem stanowczym wszyscy członkowie oddziału.

- § 18. Na czele oddziału stoi Zarząd, składający się z prezesa, jednego lub dwóch zastępców, sekretarza, skarbnika i 5—12 członków. Ponadto wchodzi w skład Zarządu Oddziału wymienieni w § 29 lit. b) i c) członkowie Zarządu Głównego, mający przynależność do oddziału; a także redaktor wydawanego przez oddział czasopisma.

Zarząd Oddziału:

- a) kieruje działalnością oddziału i reprezentuje oddział na zewnątrz;
  - b) przyjmuje członków zwyczajnych;
  - c) zarządza funduszami i majątkiem Towarzystwa oddanymi oddziałowi w użytkowanie lub zleconymi mu przez Zarząd Główny w administrację;
  - d) opracowuje i przedstawia sprawozdanie z działalności i wnioski Walnemu Zebraniu oddziału oraz władzom naczelnym Towarzystwa, których uchwały i zlecenia wykonywa;
  - e) spełnia wszelkie czynności wynikające z zadań Towarzystwa, o ile czynności te nie są zastrzeżone kompetencji Walnego Zebrania oddziału albo władz naczelnych Towarzystwa.
- § 19. Komisja Rewizyjna oddziału składa się z co najmniej trzech członków wybieranych corocznie na zwyczajnym Walnym Zebraniu oddziału. Członkiem Komisji Rewizyjnej oddziału nie może być wybrana osoba, będąca członkiem Zarządu Głównego Towarzystwa albo członkiem Głównej Komisji Rewizyjnej.

V. Władze naczelne Towarzystwa.

- § 20. Władzami naczelnymi Towarzystwa są:

1. Walne Zgromadzenie,
2. Zarząd Główny,
3. Główna Komisja Rewizyjna.

- § 21. Walne Zgromadzenie jest najwyższą władzą Towarzystwa.

- § 22. W Walnym Zgromadzeniu biorą udział z głosem stanowczym:

- a) członkowie honorowi,
- b) członkowie Zarządu Głównego lub ich zastępcy,
- c) prezesi oddziałów lub ich zastępcy,
- d) członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej,
- e) delegaci oddziałów wybrani przez Walne Zebranie oddziałów po 1 na 20 członków oddziału, a w oddziałach liczących ponad 100 członków nadto po 1 od każdej następnej liczby 30 członków oddziału, przy czym liczbę członków wyższą ponad 10 względnie 15 liczy się za pełną dwudziestkę względnie trzydziestkę. Delegatem może być również wybrana osoba mająca prawo udziału w Walnym Zgromadzeniu z tytułu piastowanego stanowiska we władzach Towarzystwa.

§ 23. Do ważności uchwał Walnego Zgromadzenia potrzebna jest obecność co najmniej połowy pełnej liczby członków Towarzystwa uprawnionych do udziału w Walnym Zgromadzeniu.

W braku wymaganego kompletu w pierwszym terminie Zarząd Główny wyznacza drugi termin Walnego Zgromadzenia, którego uchwały, z wyjątkiem uchwały o rozwiązaniu Towarzystwa, są ważne bez względu na liczbę obecnych członków. Drugi termin Walnego Zgromadzenia może być oznaczony równocześnie z ogłoszeniem pierwszego terminu.

§ 24. Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym. W przypadku równości głosów rozstrzyga głos prezesa Towarzystwa lub zastępującego go wiceprezesa. Kwalifikowana większość 2/3 głosów wymagana jest przy podejmowaniu uchwał w przedmiocie:

- a) wyboru członka honorowego,
- b) zmiany statutu Towarzystwa,
- c) rozporządzania majątkiem nieruchomości Towarzystwa,
- d) rozwiązania Towarzystwa i przeznaczenia jego majątku.

Na żądanie co najmniej 10 członków uprawnionych do głosowania przewodniczący Walnego Zgromadzenia zarządza głosowanie tajne. Wybory władz Towarzystwa są tajne. Rozstrzyga większość głosów uprawnionych do głosowania.

§ 25. Walne Zgromadzenie zwyczajne odbywa się co dwa lata w terminie wiosennym. Ustalone przez Zarząd Główny termin, miejsce oraz porządek obrad Walnego Zgromadzenia zwyczajnego podaje do wiadomości zarządów oddziałów prezes Zarządu Głównego nie później jak na 30 dni przed wyznaczonym terminem. Zarządy oddziałów oraz członkowie Towarzystwa w liczbie co najmniej 10 mają prawo zgłosić wnioski do porządku dziennego Walnego Zgromadzenia najpóźniej na 10 dni przed jego terminem na ręce sekretarza generalnego. O uzupełnieniu porządku dziennego przesłanego oddziałom przez Zarząd Główny decyduje Walne Zgromadzenie. To samo dotyczy wniosków nagłych zgłoszonych w ciągu obrad Walnego Zgromadzenia. Nie może być jednak przedmiotem wniosku nagłego sprawa rozrządzenia majątkiem nieruchomości Towarzystwa oraz sprawa rozwiązania Towarzystwa i zmiany statutu.

§ 26. Do właściwości Walnego Zgromadzenia zwyczajnego należy:

- a) rozpatrzenie sprawozdań Zarządu Głównego i Głównej Komisji Rewizyjnej z działalności Towarzystwa i jego gospodarki finansowej i majątkowej w okresie ich kadencji;
- b) udzielenia lub odmówienia Zarządowi Głównemu absolutorium;
- c) wybór członków Zarządu Głównego i ich zastępców oraz członków Głównej Komisji Rewizyjnej;
- d) podejmowanie uchwał w przedmiocie realizacji zadań Towarzystwa;
- e) wybór członków honorowych;
- f) oznaczanie wysokości składek członkowskich, ze wskazaniem części przeznaczonych dla oddziałów;
- g) uchwalanie wytycznych dla Zarządu Głównego w przedmiocie gospodarki finansowej i majątkowej oraz zatwierdzanie zamknięć rachunkowych;
- h) uchwalanie pełnomocnictw dla Zarządu Głównego w przedmiocie gospodarki majątkiem Towarzystwa oraz zaciąganie zobowiązań majątkowych;

- i) zatwierdzanie regulaminu ogólnego;
- j) zmiana statutu Towarzystwa;
- k) rozwiązanie Towarzystwa i przeznaczenie jego majątku.

§ 27. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje prezes Zarządu Głównego:

- a) na podstawie uchwały Zarządu Głównego;
- b) na wniosek pisemny Komisji Rewizyjnej;
- c) na pisemne żądanie 1/3 liczby zarządów oddziałów;
- d) na pisemnie umotywowane żądanie podpisane przez co najmniej 1/10 ogólnej liczby członków Towarzystwa.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie winno być zwołane w przeciągu 30 dni od powzięcia uchwały albo złożenia wniosku lub żądania. Przepisy § 25 mają przy tym zastosowanie.

2. Zarząd Główny

§ 28. Zarząd Główny jest naczelnym organem kierującym i wykonawczym Towarzystwa, odpowiedzialnym za swą działalność przed Walnym Zgromadzeniem.

§ 29. Zarząd Główny składa się:

- a) z prezesa;
- b) z siedmiu wiceprezesów, w tym sześciu spoza Warszawy;
- c) z 20 członków, w tym przynajmniej 10 spoza Warszawy i z 10 zastępców, w tym przynajmniej 5 z Warszawy.

Wyboru dokonuje Walne Zgromadzenie po kolei odrębnie w każdej grupie. Ponadto w skład Zarządu Głównego wchodzi przewodniczący stałych komisji powołanych przez Zarząd Główny oraz redaktor Kwartalnika Historycznego, o ile jest członkiem Towarzystwa.

§ 30. W przypadku opróżnienia stanowiska prezesa funkcje jego przejmuje jeden z wiceprezesów wybrany przez Zarząd Główny. W przypadku opróżnienia miejsca członka Zarządu Głównego, na jego miejsce wchodzi w kolejności liczby otrzymanych głosów zastępca członka Zarządu Głównego, przy czym na miejsce opróżnione przez członka Zarządu Głównego z Warszawy wchodzi zastępca z listy zastępców warszawskich, zaś na miejsce opróżnione przez członka Zarządu Głównego spoza Warszawy wchodzi zastępca z listy zastępców pozawarszawskich. Mandat zastępcy powołanego w miejsce członka Zarządu Głównego pozostaje w mocy aż do następnego wyboru.

§ 31. Zarząd Główny:

- a) kieruje pracami Towarzystwa, wprowadza w życie uchwały Walnego Zgromadzenia i czuwa nad ich przestrzeganiem;
- b) ustala terytorialny zasięg działalności oddziałów Towarzystwa, współdziała z nimi i utrzymuje stały kontakt;
- c) porozumiewa się z Polską Akademią Nauk i z centralnymi oraz w razie potrzeby z lokalnymi władzami państwowymi w sprawach ogólnych Towarzystwa;
- d) współpracuje z organizacjami społecznymi i instytucjami w zakresie spełniania zadań Towarzystwa;
- e) opracowuje wnioski na Walne Zgromadzenie oraz sprawozdania ogólne i finansowe;
- f) zgodnie z wytycznymi Walnego Zgromadzenia prowadzi gospodarkę finansową i majątkową Towarzystwa oraz ustala roczne budżety i zatwierdza roczne zamknięcia rachunkowe;
- g) decyduje o wykluczeniu członka z Towarzystwa;

- d) powołuje redaktorów czasopism i seryjnych wydawnictw Towarzystwa, a wydawanych przez oddziały — na ich wniosek;
- i) powołuje komisje i określa ich zadania, zatwierdza regulaminy, ustala regulamin ogólny oraz zatwierdza regulaminy przedstawione przez oddziały;
- j) ustala w przypadkach wątpliwych wykładnię przepisów niniejszego statutu i wszelkich regulaminów.
- § 32. Posiedzenia Zarządu Głównego zwołuje prezes Towarzystwa na podstawie uchwały prezydium co najmniej trzy razy w ciągu roku kalendarzowego, zawiadamiając pisemnie członków Zarządu Głównego o terminie, miejscu i porządku obrad, a w każdej chwili na żądanie 1/3 członków Zarządu Głównego lub na żądanie Komisji Rewizyjnej. Zawiadomienie o terminie, miejscu i porządku obrad winno otrzymać członkowie Zarządu Głównego najpóźniej na 10 dni przed terminem posiedzenia.
- § 33. Posiedzenia plenarne Zarządu Głównego są prawomocne przy obecności przynajmniej połowy statutowej liczby członków, a zwołane w drugim terminie — bez względu na liczbę obecnych.
- § 34. Zarząd Główny podejmuje uchwały zwykłą większością głosów; w przypadku równości głosów rozstrzyga głos prezesa. Uchwała w przedmiocie wniosku na Walne Zgromadzenie o powołanie członka honorowego lub o rozwiązanie Towarzystwa i przekazanie jego majątku wymaga kwalifikowanej większości 2/3 głosów przy obecności 2/3 statutowej liczby członków Zarządu Głównego, w tym co najmniej sześciu członków prezydium.
- § 35. Organem wykonawczym Zarządu Głównego jest jego prezydium; w skład prezydium wchodzi:
- prezes,
  - siedmiu wiceprezesów,
  - sekretarz generalny Towarzystwa i jego zastępca,
  - skarbnik Towarzystwa i jego zastępca,
  - czterech członkowie prezydium.
- § 36. Sekretarza generalnego, skarbnika Towarzystwa i ich zastępców oraz czterech członków prezydium wybiera spośród swego grona Zarząd Główny na swym pierwszym posiedzeniu, Zarząd Główny ustala zakres działania prezydium Zarządu Głównego również w dziedzinie finansowej.
- § 37. Prezes lub jeden z wiceprezesów wspólnie z sekretarzem generalnym lub jego zastępcą reprezentują Towarzystwo na zewnątrz, podpisują wszelkie dokumenty i pisma urzędowe oraz zastępują Towarzystwo przed wszelkimi władzami i sądami.
- Dokumenty i pisma dotyczące majątku Towarzystwa lub jego gospodarki finansowej zwłaszcza te, mocą których zaciągane są w imieniu Towarzystwa zobowiązania majątkowe, podpisuje nadto skarbnik lub jego zastępca.
3. Główna Komisja Rewizyjna.
- § 38. Główna Komisja Rewizyjna dokonywa kontroli całokształtu działalności Towarzystwa, a w szczególności finansowej gospodarki Zarządu Głównego. W skład jej wchodzi pięciu członków wybranych przez Walne Zgromadzenie, w tym 3 spoza Warszawy. Członkiem Głównej Komisji Rewizyjnej nie może być wybrana osoba będąca członkiem zarządu oddziału. Komisja wybiera spośród siebie przewodniczącego. Czynności swe pełni w składzie co najmniej 3 członków.
- § 39. Główna Komisja Rewizyjna ma prawo przeglądać i badać każdego czasu stan kasy, księgi rachunkowe, a także księgi protokołów, oraz wszelkie akta, zapiski

i korespondencję Zarządu Głównego i jego prezydium oraz innych agend podlegających bezpośrednio Zarządowi Głównemu, a co roku przed Walnym Zgromadzeniem zwyczajnym ma obowiązek sprawdzić gospodarkę finansową i zamknięcie rachunkowe dla przedstawienia o tym Walnemu Zgromadzeniu sprawozdania wraz z wnioskiem o udzielenie lub odmówienie Zarządowi Głównemu absolutorium. Komisja ma także prawo żądać od komisji rewizyjnych oddziałów przedstawienia jej, sprawozdań z dokonanej kontroli działalności oddziału oraz z dokonanych rewizji gospodarki finansowej i majątkowej oddziałów, a także polecić dokonania takiej kontroli lub rewizji.

VI. Majątek i fundusze Towarzystwa.

§ 40. Majątek Towarzystwa składa się z funduszu obrotowego oraz z majątku nieruchomościowego i ruchomego.

Fundusz obrotowy tworzą:

- a) składki członków,
- b) dochody z wydawnictw i innych przedsięwzięć Towarzystwa,
- c) subwencje i dary,
- d) dochody z posiadanego majątku.

Majątkiem i funduszami Towarzystwa zarządza Zarząd Główny. Fundusze i majątek uzyskane z wyraźnym przeznaczeniem dla którego z oddziałów pozostają w zarządzaniu tego oddziału pod nadzorem Zarządu Głównego.

Wszelkie decyzje władz Towarzystwa w przedmiocie zbycia całości lub części majątku nieruchomościowego wymagają zgody władzy rejestracyjnej.

§ 41. Zarząd Główny i oddziały Towarzystwa prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami prawa i stosownie do przyjętych zwyczajów. Rok rachunkowy Towarzystwa jest zgodny z rokiem budżetowym państwa.

§ 42. Wydatki administracyjne oddziałów pokrywa Zarząd Główny, który w tym celu przeznacza zarządom oddziałów część składek członkowskich, ustaloną przez Walne Zgromadzenie oraz ewentualnie inne fundusze. Oddziały składają Zarządowi Głównemu sprawozdania z gospodarki finansowej i majątkowej.

VII. Sąd polubowny.

§ 43. Wszelkie spory powstałe między członkami Towarzystwa w związku z ich działalnością we władzach lub organach Towarzystwa lub też przy realizowaniu zadań Towarzystwa rozstrzyga sąd polubowny, złożony z dwóch sędziów, wyznaczonych po jednym przez każdą ze stron, oraz z wybranego przez tych sędziów superarbitra, wszystkich — spośród członków Towarzystwa. Od orzeczeń sądu polubownego nie służy odwołanie. Zakres uprawnień i tok postępowania przed sądem polubownym określa osobny regulamin zatwierdzony przez Zarząd Główny.

VIII. Rozwiązanie Towarzystwa.

§ 44. W razie rozwiązania Towarzystwa o przeznaczeniu jego majątku tak nieruchomościowego jak ruchomego, kapitałów i zbiorów decyduje Walne Zgromadzenie, którego uchwałą Towarzystwo zostaje rozwiązane. Zastosowanie mają przy tym przepisy § 23 i 24 niniejszego statutu.

Uchwała Walnego Zgromadzenia w przedmiocie przekazania majątku Towarzystwa wymaga zatwierdzenia przez władzę rejestracyjną.